humus.arida.limꝰ.ꝛ argil. Area.campus.ager.mons.collis.ↄcaua vallis. Deſertũ.ſolitudo.petra.paſcua.pratum.

9° ¶ In nono de receptacul' aq̃rum q̃bꝫ poteſt figurari. Fons.puteus.flumen.fluuius.torrẽs.aq̃.ſtagnũ. Alueus .et ſitula.lacꝰ.hydria.concha.canalis. Trames.aq̃ductus.labiũ.piſcina.natato.i.natatoria. Amnis.vena.later.ciſterna.

10° ¶ In decimo de edificijs quibꝫ ipa figurat in biblia. Archa.thronꝰ.ſoliũ.ferculũ q̃z.ſella.tribunal. Sedes.ꝛ cathedra.currꝰ.lectica.ſcabellũ. Lectulꝰ.ꝛ reges.habitatio.cellula.nidꝰ. Cella.ꝛ apotheca.gazophil.bibliotheca. Erari.geneze.locꝰ.horrea. Piſtrinũ.furnꝰ.clibanꝰ.fornax q̃z.caminꝰ. Aula.tabnaculũ.thalamꝰ.domꝰ.

11° ¶ In vndecimo de munitõibꝫ et nauigijs. Urbs.ciuitas.caſtellũ.villa.turris.munitio.murus.nauis.picula maris.archa noe.

12° ¶ In duodecimo q̃re appellat ortus ↄcluſus.ꝛ habz iſte ortꝰ ſeptẽ particulas.

Particula
- Prima agit de ꝓꝑetatibꝫ orti ↄcluſi: q̃ q̃nquaginta ſunt.ꝛ tenẽt.xij.ꝟſus.ꝛ q̃libet ꝟſus habet ꝑ vno capitulo.
- Secũda de delectabilibꝫ orti concluſi.ꝛ areolis eiꝰ.
- Tercia de aromatibꝫ.
- Quarta de floribꝫ ꝛ herbis orti concluſi.
- Quinta de his q̃ in incarnatõe filij a ſupiori deſcẽderũt in ortũ concluſũ.
- Sexta de diuerſitate arborꝝ orti concluſi.
- Septima de auibus orti concluſi.

In noĩe patris ꝛ filii ꝛ ſpũſſcti Amẽ.

Prologus ꝑmus ſcriptoris in librũ de laudibꝫ beate marie.

Scriptor lectori

Uniuerſis chriſti fidelibus in A ſpecturiꝫ oculo ſimplici pſens opuſculũ: ſcriptor eiꝰ illiꝰ eterne guſtũ dulcedinis: quã ſacra viſcera marie ꝟginis mundo famelico pfuderũt. ¶ Si cimbalis bene ſonãtibꝫ pſumpſeris addere ſonitũ tintinabili fracti: ſtatim collidet ſuauitas armonie q̃ ꝑ ſe dulciter antea reſonabat. A ſili: ſi attẽtauero marie laudibꝫ impolitũ q̃cq̃ꝫ adijcere: quã laudãt pariẽ aſtra matutina.ꝛ cui iubilãt omẽs filij dei.ꝑtimeſco ne forte laus mea plus derogatio q̃ꝫ laudis cumulꝰ videat. Scio enĩ q ineffabil' eſt laus eius.nec ad eã poterit hõ viuẽs etiã ſi loq̃ detur angelorꝝ linguis ꝛ hominũ.vl' ſi plene celeſte nouerit idioma.qm̃ maior eſt omĩ laude. Hãc enĩ gloriã ſibi retinnit ſupnus artifex cuiꝰ ꝟgo mater opus eſt ſpẽale.nec alteri daturꝰ ẽ eã. Quare de maria ꝑ ꝓphetã dic. Secretũ meũ mihi. Propter hoc etiã de eiꝰ ſpecie totiẽs replicat ſpõſus in cãtic. abſq̃ꝫ eo q latet intrinſecꝰ.ſoli ꝑuiũ creatori: ſed nulli cognitũ creature. Nã q̃nta ſit marie ſpecies q̃ dedit ſpeciẽ ſolꝰ nouit. ¶ Licet aũt nõ ignorauerim btãm virginẽ ex altari accedẽte homĩe ad cor altũ.cõplacuit tñ de eiꝰ laudibꝫ ſaltẽ modicũ q̃d elucidare ad pſens.vrgẽte me caritate eiꝰ ꝛ magnitudine ꝓmiſſorũ. Qui elucidãt me inquit vitã eternã habebũt. ¶ Si vero querat.vnde mihi tãta pſumptio.q appoſuerim quodãmõ ponere os in celũ.cũ ipa ſit in cuiꝰ laudibꝫ omĩs lingua balbutit.viuit dñs ecce cauſa. Moleſtabar nimis ꝛ egreferebã q nullꝰ doctorꝝ vita ꝛ litteris ad hoc idoneꝰ marie teſtimonia velut ſpicas triticeas ꝑ agros ſcpture colligiſſet: ꝛ q̃ſi ꝑ faſcicl'os.i.capitula colligaſſz.q̃ſi nõ audiſſent illud ꝓpheticũ: Beati q̃ ſcrutant teſtimonia eiꝰ. Cuiꝰ eius vẽter aceruo tritici compat.ꝛ q̃ ꝑ montẽ galaad figurat. Cũ vero nõ eſſem tã ꝓfundi ſenſus vt ſcirẽ ſcripturas ſacras exponere.ne ſpado viderer deflorãs virginẽ.i.ſcripturã ſacrã nõ fecũdãs.apum prudẽtiã placuit imitari.quarꝝ ſtudioſa ſedulitas ad fauos ↄficiẽdos vndicũq̃ꝫ poteſt colligit mel et cerã. Suggeſſerũt autẽ mihi materiã moderni doctores ꝛ antiq̃ theologi biblia mediãte.de quorꝝ puteis extraxi laticẽ nouellas plãtulas educantẽ.de q̃

B

rū ſimila panē ꝑpoſui corda famelica ꝯfirmantē. de quoꝝ racemis exp̄ſſi calicē cō
templatōis mira dulcedīe debriātē. ¶ Duplex aūt p̄ncipalˀ fruct⁹ ex inſpectōe p̄/ L
ſentꝫ opis deuoto lectori p̱ dei grāꝫ poterit ꝑuenire.ꝑſpicacioꝛ ſcꝫ illumiatio itel/
lectus.⁊ vehementioꝛ inflāmatio affect⁹:in ꝯgnitionē ⁊ dilectōnē ꝟgis glioſe.vt
ad intellectū cognitio.ad affectū dilectio referatˀ. Poterūt etiā min⁹ capaciū ſen/
ſus erudiri ſi rumīauerint findētes vngulā.poterīt ſtudia magꝭ ſubtiliū ſi ſupciliū
dimiſerint ſaltē p̱ occaſionē ꝑuehi ad maioꝛa. Hoc lucꝝ q̄druplex de laboꝛe meo
p̄ncipalitˀ inq̄rebā:totū reciprocās ad honoꝛē ſancte theotocos.q̄ cum filio dicit.
Quicūqꝫ honoꝛificauerit me glificabo eū.q̄ aūt ꝯtenūt me erūt ignobileſ. ¶ Si D
ꝟo q̄ſpiā iudicauerit me indiſcretū ꝯcoꝛdātias apponēdo.ſcire debꝫ qꝛ fere q̄cq̄d
antiq̄ dixerūt de ſapiētia diuina.moderni exponūt de matre ſapiētie.cui cū ſapiē
tia tā mltiplex ē vnio.ꝙ cū vniuoca ſit generatio:q̄ſi emphatice ſapiētia noīatur.
¶ Q, ſi reph̄ēdar de multiloq̄o.reſpōdebo ꝙ ꝑlīte loq̄ de dulci maria valde dul E
cis erat materia. Et qꝛ mihi vacabat:et bonū erat hic eſſe. diuti⁹ ꝯplacebat tam
dulcia rumīare. Enīuero ſi capacitati ſimpliciū q̄ꝝ cauſa ſcribere ceperā feciſſet
obicē breuiloquiū meū. dign⁹ extitiſſem fraudari p̄mio qḋ dei genitrix nō obſcu
rātib̄ ſꝫ elucidātibus ſe r̄pꝛomittit. His ḡ de cauſis vſurpaui mihi cotis officiū.
q̄ ferrū p̄ualet acutū reddere cū ſit inutilis ad ſecandū.

Prologus ſecundus

Dictū eſt iohāni ſancto theologo A

ꝑmo apocalipſis. Qḋ vides ſcribe ī libro.⁊ mitte ſeptē eccleſijs. In
h̄ loco et mltꝭ alijs videre ponitˀ p̱ itelligere. Quia ſicut carnali ocu
lo coꝛpalia ꝑpenduntˀ.ſic ſp̄uali q̄ eſt intellect⁹ ſp̄ualia diſcernūtur.
Dicitˀ ḡ [Qḋ vides] .i. intelligꝭ [Scribe] Qḋ enī dicitˀ cito trāſit.qḋ ꝟo ſcribitur
diuti⁹ ꝑſeuerat. [Scribe] qm̄ mlto longi⁹ p̄t attingere ſcriptura q̄ꝫ ꝟbū. [Scri
be] ne deleri poſſit p̱ obliuionē:qḋ ad futuroꝝ eruditōēꝫ neceſſe ē ꝑmanere. [In
libro] coꝛdis tui ne tradas obliuiōi qḋ tibi reuelatū eſt ad vtilitatē alioꝝ. [In li/
bro] etiā coꝛdis tui vt exēplo btē ꝟginis inq̄ntū poterꝭ fias armariū ſcripturaꝝ.
Lu.ij. Maria ꝯſuabat oīa ꝟba hec:ꝯferēs ī coꝛde ſuo. [In libro] .i. in coꝛdib̄
auditoꝛū.vt q̄ audierint recolāt.⁊ ad melioꝛa recolēda ꝓficiāt. [In libro] .i.in ꝑ/
gameno.vt qḋ intelligis reſeruetˀ ad inſtructōēꝫ futuroꝝ. Proptˀ h̄ dictū eſt Iſa.
xxx. In libro diligēter exara illud:et erit ī die nouiſſimo ī teſtimoniū vſqꝫ ineter
nū. Ecci.xxxix. Cōſiliat⁹ ſum ⁊ cogitaui:⁊ ſcripta dimiſi. Sequitˀ. [Et mitte ſeptē
eccleſijs] .i.eccleſie vniuerſali replete grā ſeptifoꝛmi. Attēdēs igitˀ ego ſenſu pau B
p̱ et modic⁹ nō ſolū iohi p̄cepiſſe vocē dn̄icā vt eā ſcriberet que videbat.ſed ⁊ vni
uerſis eruditis ī ſacra pagina.feci qḋ potui.⁊ plures notulas ꝑtinētes ad laudeꝫ
virginis.q̄s mlto tp̄e ſtudioſe coaceruauerā diligēter oꝛdiaui.ꝯſiderās ꝙ modicū
ꝓfuiſſent:ſi ſine oꝛdīe remāſiſſent. Malui ſiq̄dem cū mihi deeſſent coccus ⁊ iacin
tus.biſſus ⁊ purpura.ḋ pilis capraꝝ deuotus offerre.q̄ꝫ ꝯ p̄ceptū legꝭ in ꝯſpectu
dei vl ipi⁹ beate ꝟginis vacu⁹ apparere. Timēdū eſt enī ꝑut dicit ambroſius.ne
ſicut de omni ꝟbo ocioſo reddituri ſunt homīes ratōēꝫ. ſic de ocioſo ſilētio diſtri
cto iudici ſatiſfacere teneantˀ.qḋ p̄ncipaliter ḋ ſapiētib̄ credo intelligendū. Et ali
us q̄dā. Ve dn̄e tacentib̄ de te. Cū ꝟo ſciēter in h̄ opuſculo nihil ſcrupuloſuꝫ re
liq̄rim.ſed intellectui min⁹ ſubtiliū ꝑut meli⁹ potui ꝯplanauerim vniuerſa.ne vl
iſti poſſint ī aliq̄ deuiare.vl illi q̄ lucē appellāt tenebras audeāt obtrectare. Hoc
ſolū vereoꝛ:ne ꝯfectus om̄imoda cū diligētia libell⁹: ſcriptoꝛū vicio deprauetur.
¶ Et quia rogatus ab amicis meis tā monachis q̄ꝫ monialib⁹ de oꝛdine ciſterci C
enſiū.q̄ ſpeciali affectu famulari ſolēt virgini glorioſe.non ꝑut debui ſed ꝑut po/
tui ꝓſecut⁹ ſum laudes eius .ab ipō oꝛdine ſupplex expoſtulo.et ab om̄ib⁹ quib⁹
placuerit laboꝛ meus.vt a matre miſericoꝛdie mihi miſerrimo pctōꝛi ſuis oꝛōib⁹
veniā poſtulēt delictoꝝ. Nomē ꝟo meū malui ſubticere:ne tractat⁹ foꝛte vileſce/
ret cognito tractatoꝛe.